

Voorwoord:

"Te gast bij gasten", is een verhaal waarbij de twijfels van het papier druipen. Daarom heb ik het ook geschreven.

In de eerste plaats broeide er een behoefte mijn eerste ervaringen met het Oikotenpubliek van me af te schrijven. Er waren té veel onzekerheden en de ervaringen waren te overweldigend om het in mijn eentje te verwerken.

Op de tweede plaats wilde ik hiermee onderstrepen hoe belangrijk meestappers voor een begeleider en de gasten zijn.

En als derde belangrijke reden zou het een hart onder de riem kunnen zijn voor toekomstige begeleiders die met soortgelijke twijfels Oikoten zijn binnen gestapt. Uit mijn verhaal kunnen ook zij de noodzaak van een keer mee te stappen proeven.

Waarschijnlijk gelden de meeste gevoelens alleen voor mij. Ook goed. Dan ben ik ze in elk geval kwijt en kan degene die wil, dit relaas zondermeer als tussendoortje lezen.

Het is ook een manier om mijn dankbaarheid onder woorden te brengen voor de twee te gekke begeleiders en hun vier gasten. Door mij tijdelijk in hun familiekring te accepteren, is een serieuze tip van de sluier opgelicht.

Ook de zeer prettige omgang met het hele Oikoten-team heeft me moed gegeven de uitdaging aan te gaan.

In het begin leek het alleen maar feesten te zijn daar in Tildonk. Door zelf echter een tijd de wijde wereld mee in te trekken, is me duidelijk geworden dat deze feesten gewoon nodig zijn. Je begint aan een onzekere, zeer zware opdracht of je komt er van terug. Beide verdienen een feestelijke afronding. Natuurlijk weten ze bij Oikoten al lang hoe belangrijk meestappers zijn. Ik heb het gewoon op mijn manier nog eens op papier gezet.

1.

Met het angstzweet in mijn handen gooide ik tweeëntwintig jaar valse hoop op het bureau van een verbaasde personeelschef. Plots bleek nummer 85 een naam te hebben.

"Maar Herman, je kunt je carrière toch niet zomaar opgeven."

"Je bent een prima werkkkracht en een goed vakman, Herman."

"Denk aan je gezin, Herman."

"We kunnen je eigenlijk niet missen, Herman."

Bedankt mijnheer de personeelschef. Eindelijk waardering. Nu kan ik gaan.

In een rillende luchtbel zweefde ik een toekomst binnen die rammelde van de losse schroeven. Heroïsch zingend hanteerde ik schuurborstel en kookpannen.

Nauwgezet probeerde ik kleren en een gekreukt verleden glad te strijken. Een

geleende tekstverwerker moest mijn schrijversdrang bevredigen en een onvoorziene leegte opvullen.

De advertenties waarin een nieuw nummer werd gevraagd ter aanvulling van het grote, grijze geheel, sloeg ik huiverend over. Hoopvol gleden mijn ogen over de zoekertjes uit de sociale sector. Ik wilde immers alleen nog zinvol werk aanpakken. Bezig zijn met en voor mensen. Geen nummertje meer zijn in een dolgedraaide loterijmolen.

Steeds driester begon intussen een andere molen op hol te slaan. Genadeloos maaide de gewraakte papiervreter mijn wankel torentje zekerheden omver. Gulzig hapte hij naar bewijzen die er niet waren. Hulpverleners moesten immers netjes in papier verpakt zijn.

Tot op een dag een kleine, onooglijke advertentie mijn steeds donker wordende blik even deed oplichten.

BEGELEIDERS ONTHEMENDE PROJECTEN  
BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND  
BUITENLAND EN ....  
GEEN SPECIALE DIPLOMA'S VEREIST  
WEL LEVENSERVARING

What the hell levenservaring ook mocht zijn, ik schreef naar Oikoten.

Zonder enige verwachting verrichtte ik verder mijn huishoudelijke taken en bleef vechten met mijn vermeende schrijverscapaciteiten.

Op een doodgewone ochtend, net de strijk aan de kant, slofte ik naar de brievenbus.

Een brief van Oikoten !

"De volgende afwijzing voor mijn groeiende collectie", mompelde ik Siberisch.

Met één oog op de pruttelende aardappelen gericht, ritste ik de omslag open.

Uitnodiging voor een sollicitatiegesprek !? Ongelovig leunde ik op de strijkplank.

Paniek maakte zich van mij meester. Wat moest ik daar gaan vertellen ? Ik wist niets van Bijzondere Jeugdzorg !

2.

In de witte boerderij gaapte ik gretig rond. Mijn buik kromp venijnig samen terwijl ik langs het indrukwekkende Oikoten-curriculum vitae slenterde. Tenten in de sneeuw. Mannen, vrouwen, jongens en meisjes met zware rugzakken. En niet één zag er "normaal" uit.

"Moeder, waarom wil toch steeds naast het rijtje marcheren?" schreeuwde de paniekzaaier in mij.

Veel tijd om daarover te jammeren kreeg ik echter niet. Een ietwat stuurs uitzierende man met een paardestaartje riep me het hol van de leeuw binnen.

Tegenover mij twee nieuwsgierige mannen die het kruisverhoor afnamen. De paardestaart, naast mij, trachtte enkel met zijn ogen het hemd van mijn lijf te pulken. Tot overmaat van ramp verliet hij halverwege het gesprek de kamer. Waarschijnlijk vergde deze onzin teveel van zijn incasseringsvermogen. Iets meer op mijn gemak, vertelde ik de twee volhouders het vervolg van mijn levensverhaal. Mijn eindconclusie was eerlijk, maar naar mijn gevoel, doorslaggevend. Ik wist niet waar ik aan begon. Alleen mijn vastbeslotenheid om met en voor mensen te willen werken, stond als een paal boven water. Al de rest was even vaag als mijn vlucht uit het onpersoonlijke productieproces. Hiermee eindigde deze zenuwslopende kijk naar mezelf. Zij wisten genoeg. Binnen een week zou ik bericht krijgen voor een tweede gesprek of de definitieve afwijzing. Op weg naar huis entte die afwijzing zich als een beginnend gezwel in me vast. "Had je vroeger maar meer moeten studeren en niet steeds met muziek je toekomst een rad voor ogen moeten draaien", zeurde een irritant stemmetje in mijn opgeblazen hoofd.

3.

De volgende dagen bracht ik door op een wip. Dit was eigenlijk net wat ik zocht ... maar om gasten te voet van België naar Spanje te begeleiden en ze daarbij nog wat zelfrespect en structuur bijbrengen, vond mijn gevoelige, onzekere ikje iets te ver gaan.

En toch ... ???

Ook de tweede brief wees me nog steeds niet af. Mijn opgekrikte eigenwaarde vocht tegen een zootje twijfels. Het zootje won.

Op weg naar de eindronde vroeg ik me af wat voor oenen daar bij Oikoten rondliepen. Ik had ze niets meer te bieden dan een hoop vraagtekens en toch riepen ze me op voor een tweede gesprek. Och, het zou ze nu snel duidelijk worden.

Deze keer werd ik op een iets knussere manier ondervraagd. Aan een grote tafel, met her en der een kop koffie, zaten nu twee heren en een dame. Al gauw bleek dat het gesprek een stuk relaxter verliep, ondanks de netelige praktijkvragen waarop ik geen zinnig antwoord kon geven.

"Hoe reageer je op "gasten" die je niet eens kent ? Hoe ga je met jongens om, die om allerlei duistere redenen de fout zijn in gegaan, als je zelf een paar kinderen hebt opgevoed die alleen maar "normaal puberaal" hun grieven kenbaar maken ? Wat doe je als een van de gasten de tocht probeert te veraangemen met een jointje ? Wat zeg je als zo'n probleemgeval met een griet zijn tent induikt ?"

Tegenover mij zat duidelijk een man uit de praktijk. Hij zag er in ieder geval doorleefd genoeg uit. Ik antwoordde zo eerlijk mogelijk, terwijl ik eigenlijk zou willen uitschreeuwen dat ik er de ballen verstand van had.

Hoeveel "netjes in het gareel lopende jongeren" roken niet af en toe een joint ? Welke gezonde kerel van 15-16 jaar vindt het niet heerlijk om met een leuke griet de intimiteit van een tent in te kruipen ?

"Mevrouw, mijne heren, het hangt er volgens mij helemaal van af wat voor band ik met die gasten kan opbouwen. Kan ik een stukje van hun vertrouwen winnen, dan zal ik die ene, die een joint heeft gerookt, niet terug sturen. Die achterbakse lummel daarentegen, die al een hele tocht probeert de boel te verzieken, zal ik misschien al retour afzender sturen als hij nog maar naar een meisje kijkt. M.a.w. mevrouw, mijne heren, ik zal wel zien als ik de keiharde praktijk induik."

Het kon goed zijn dat ik met deze woorden een toekomstige job had verspeeld, maar ik wilde deze sympathieke mensen en mezelf geen rad voor ogen draaien. Daarbij raakte ik meer en meer onder twijfels bedolven om dit zomaar een aantrekkelijke betrekking te vinden.

4.

Toch liet het gebodene me niet onberoerd. Oikoten was op een subtiële manier mijn leven binnengeslopen en beheerste het. Dat was leven. Intensier kan je niet met mensen in nood omgaan. Zelf was ik, op latere leeftijd weliswaar, tot het besef gekomen dat je problemen alleen maar kunt oplossen door te doen. Steeds proberen verder te gaan. Stap voor stap. Door berg en dal.

Hun gedachtengang botste in geen opzichten met de mijne. Had ik niet zelf de sprong uit mijn schijnzekerheden gewaagd !? Iemand losrukken uit het vertrouwde moet verandering teweeg brengen. Ik was alleen doodsbenuwd voor elk zuchtje wind dat ook maar een twijgje van mijn angstvallig gekoesterde levensboompje beroerde.

Verscheurd door twijfel miste ik prompt de afslag richting huiswaarts. Deze verdwazing bracht ook steeds meer valse plooien in mijn strijk en ontnam alle energie om nog maar naar een schuurborstel te kijken.

Elke tocht naar de brievenbus was een marteling. Uiteindelijk had de plichtsgetrouwe, nietsvermoedende postbode toch het lef om de witte enveloppe met het wegvliegende vogeltje in mijn bus te deponeren. Het uur van de waarheid was niet meer te ontlopen ...

Aangenomen !

5.

Nu moet ik, eerlijkheidshalve, de spanning van de voorgaande regels ontzenuwen. Ik hoop dat ze ook U even opzwevend hebben meegesleept als mij. Is dat niet zo, dan onderdruk ik na afloop van dit relaas acuut mijn schrijversdrang.

Wat gebeurde er dan wel ?

Overtuigd van de zoveelste afwijzing, zocht ik met oplopende frequentie een gerenommeerd, Kempens kroegje op. Lullen over tegenslagen geeft immers een tijdelijke verzachting van het probleem. Ik was intussen al zo zacht, dat ik er zelfs om kon lachen, toen plots die door het leven getekende begeleider het café binnenstapte.

Volkomen verrast stond ik oog in oog met die vent van die vervelende vragen. Ondanks zijn geëtter van toen, maakte hij zich al snel sympathieker dan ooit door in mijn oor te fluisteren dat ik aangenomen was.

Dat het verdere verloop van die avond voor een groot gedeelte uit mijn gehavende geheugen verdwenen is, moet je mij en die doorleefde niet kwalijk nemen. Het enige wat nog overeind staat is, dat het een Oikoten-avond was. Op een paar (?) uren tijd werd ik ingelijfd in het ruige stappersleven en werd me duidelijk dat het zo'n oenen nog niet waren, daar in Tildonk.

Trots. Ongeloof. Schrik.

Deze drie ingrediënten werden de vernieuwde smaakmakers van mijn dagelijkse bestaan. Het enige dat ik naar mijn gevoel in de boerderij had achtergelaten, waren een berg onzekerheden. En toch vonden zes, door probleemjongeren geverfde mensen, mij bekwaam om - door een tijdelijk bohemersbestaan - scheefgelopen jongeren ietwat terug recht te trekken.

Ik, die na tweeënveertig jaar eindelijk aan mijn eigen ontheming toe was, werd geschikt bevonden om me in het keiharde struggle for life-gevecht van een stel verlopen gelopen kinderen te storten. Er werd van mij verwacht dat ik mijn "gasten", na een voettocht van 2.500 km, terug op het juiste spoor, richting België zou zetten.

Je kunt je wel voorstellen waar mijn nachtelijk onbewuste zich mee bezighield. Hoe subtiel ook Oikoten mijn leven was binnengeslopen, hun keiharde gezicht zou nu zeer snel concretere vormen aannemen. En weer zou die door vier tochten getekende begeleider mij duidelijk gaan maken, hoe deze job mijn hele leven op zijn kop zou zetten.

6.

Een spetterende afscheidsfuif - van die inmiddels tot vervelens toe genoemde begeleider en zijn twee gasten - leidde me de geheimzinnige wereld der ontheming binnen. Dit triumviraat stond reeds met één voet op de trein richting Cierna, een plaatsje aan de Russische grens in Tsjechoslowakije. Via Slowakije, Tsjechië, Duitsland en Luxemburg, zouden zij proberen om binnen vier maanden Tildonk weer te bereiken.

Vol goede voornemens stelde ik voor om met het eerste achterbanbezoek naar Námestovo te rijden, waarna ik me voor twee weken zou overleveren aan dit opvallende trio.

De eerste kennismaking met de gasten verliep al even jolig als hun, voorlopig, laatste uren in de Oikoten-boerderij. Ondergrondse emoties werden zowel bij de tijdelijke pleegvader en zijn zoons, als bij de achterblijvers, moedig weggelachen.

Als een gek begon ik mijn schoenen en mezelf in te lopen. Maar goed dat voorbijgangers niet zagen wat er voor kostbaars in mijn indrukwekkende rugzak verborgen zat. Zwoegen in een bezeten zon met een stel zandzakken op je rug, moet sporen achterlaten in het normbesef van een doordeweekse wandelaar. Eenmaal on the road, zou blijken dat het risico voor gek verklaard te worden, niet opwoog tegen de opgedane ervaring. Als ik de groep zou vervoegen hadden zij immers al een maand Tsjechië onder hun voeten vermaald.

7.

Na een energievretende rit, in een zonovergoten auto, bereikten we na twee dagen Námestovo. We werden onthaald door een netjes opgepoetste en van levenslust overlopende Oikotengroep. Hun uiterlijk liet daar geen enkele twijfel over bestaan.

Gedurende de autorit door Tsjechoslowakije maakten we enkel kennis met klassiek, armoedig geklede mensen. Niet dat de kleding van het trio er beter uitzag, maar ze was, om het zachtjes uit te drukken ... duidelijk anders.

De schandalig goedkope consumpties, op het terras van aankomst, verborgen een feestelijk eerste avond. Aan een verleidelijk meer parkeerden we onze tenten.

De puinhoop, in en rond de tijdelijke verblijven van de gasten, werd vrolijk weggescherst. De camping en de avond waren van ons.

In de keuken van het door ons veroverde restaurant, mengde het paniekerige zweet zich in heerlijke gerechten. Verder in detail uitleggen, hoe na een lange avond iedereen zijn slaapzak gevonden heeft, zou voor sommigen te compromitterend kunnen werken. Is ook van geen belang. Wij moesten de vermoënis van deze te lange, zweterige rit verwerken en de groep was te

uitgelaten. Eindelijk hoorden ze nog eens plat Bels uit monden die ze nog niet beu gehoord waren.

Voor mij bracht die nacht een eerste, verbijsterende kijk achter de schermen van een van de gasten. Wegdoezelen bij een vakkundig kampvuurtje - met van een buur geleend hout - aan een door romantiek overlopend meer, opent immers elk hart. In die paar uren luisteren is me duidelijk geworden dat je niet "zomaar" over de schreef gaat.

Het is mogelijk om van zulke gabbers te houden. Dat je daarbij jezelf niet volledig moet weggeven, zou me tijdens de tocht keihard aan het verstand gebracht worden.

De volgende dag lanterfantte ik wat rond. Zwemmen, eten, koffie drinken en sfeer opsnuiven door veel te kletsen met degene die het verplichte gesprek reeds achter de rug had.

Oh ja, daar waren ze voor gekomen !

's Nachts heb ik in mijn tentje nog lang mogen genieten van Pools, Tsjechisch en harig Engels, al of niet gezongen. De jeugd verbroederde en heel Nàmestovo moest dat horen. Toch stonden de gasten, na een kreunend begin, de volgende dag weer gepakt en gezakt om mij hun kunnen te tonen.

Mijn harige, witte benen, staken fel af tegen de door overvloedig zonlicht gelouterde trekkersbenen van mijn tijdelijke familie. Met deze schriële pootjes, waaronder de zware stapschoenen zevenmijlslaarzen leken, zou ik het de komende weken moeten doen. Een laatste kus van de achterban. Nog rap een foto van vier stappers die zelfs aan de muren van het Oikoten crisiscentrum zou opvallen.

En dan eindelijk ... Let's go boys !

8.

Meestappen is ...

De ene voet voor de andere zetten, met als grote nadeel dat je het zelf moet doen.

Afzien in 40° Celsius.

Eindeloos zwoegen langs voorbij razend verkeer.

Praten met elkaar waardoor kilometers ongemerkt vervagen.

Balen van uitgemolken grapjes.

Eten op een grasveld. Te kijk voor iedereen zure haring met de handen in je mond proppen. Vettige makreel naar binnenschuiven waardoor je handen na een week geuren verspreiden die waarschijnlijk in de oertijd als heel vanzelfsprekend werden beschouwd.

Vloeken op gloeiende voeten.

Trekken en sleuren aan een chronisch knellende rugzak.

Gefrustreerd luisteren naar het koeterwaals van de vriendelijke openstaande bevolking.

Genieten van een simpele caféstoel.

Een prachtige kampeerplaats vinden en alle ellende vergeten bij de warmte van een kampvuur en een intens samenzijn.

Zweterige schimmel tussen tenen zien uitpulken en daarna, met dezelfde ongewassen handen bereide voedsel, met smaak naar binnen haspelen.

Hopen dat de gasten, die in een kroeg zijn blijven hangen, eindelijk komen opdagen.

Na een dag ploeteren op steile hellingen en eindeloos door een vervelende stad dwalen, jezelf nog zes extra kilometers verder slepen tot aan een camping voor de rustdag.

Met ontzag opkijken naar de begeleider die deze zes kilometer er in no time doorjaagt aan de kop van het peleton.

Op de camping, die je een uur lang als fata morgana overeind gehouden heeft, alle ellende verzuipen in een verkwikkend zwembad.

Nog steeds op dezelfde camping driftig op zoek gaan naar wat tijd voor jezelf. De gasten verwensend die hun verveling enkel met jou willen delen.

Wegsmelten van tederheid als de gasten je een nachtkus komen geven.

De hele wereld aan je voeten voelen na een lekker etentje en weer een stukje meer vertrouwen van de gasten na een serieus gesprek.

Schrikken van de plotse dreiging die een gast kan uitstralen als het hem even niet goed gaat de volgende dag.

Schrijvend aan een romantisch meer, met tranen in de ogen; melancholisch naar huis verlangend.

Gretig luisteren naar de begeleider, die ongemerkt je vriend is geworden en je belangeloos overstelpt met onbetaalbare, gouden raad.

De dankbaarheid voelen van die zelfde begeleider omdat je hem in die twee weken een beetje op adem hebt laten komen.

De moedeloosheid als lood in je schoenen voelen als je, na weer een gesprek, pijnlijk aanvoelt dat deze twee kerels pas aan het begin staan van een nog veel langere tocht.

Op je laatste avond onverbloemd te horen krijgen dat ze graag onder jouw begeleiding zouden stappen, maar dat je heel goed moet oppassen niet te meegaand te zijn of ze maken je af.

Met tranen in de ogen afscheid nemen van drie mensen, die je na twee weken het gevoel gaven er helemaal bij te horen. Niet zomaar een meestapper.

9.

Dan verdwenen ze, al lachend en wuivend, een andere weg in. Ik begon met een peperkoekenhart aan mijn eigen ontheming. Drie weken alleen, richting Praag. Bergen stof om over na te denken lagen voor mij. Twijfels verdwenen. Fonkelnieuwe tegenhangers draafden, als rasechte nachtmerries, in galop mijn leven binnen.

Drie weken zelf mijn plan trekken temde een flink gedeelte van de kudde. Het prachtige Tsjechië en veel te toeristische, maar indrukwekkende Praag, vormden een gedegen begeleidingsteam.

Thuiskomen was heerlijk. De desillusie des te groter. Eindelijk weer een bed... waarin ik niet in slaap geraakte. Een tafel waarop het netjes opgediende eten... een wrange smaak achterliet. Van het kastje naar de muur lopen... zonder ook maar een stofdeeltje weg te nemen. Vertwijfeld je verhalen in het rond strooien... zonder ook maar een greintje begrip te voelen.

Eenzaamheid. Een zwart gat na een maand stappen. Wat wachtte mij na een "echte tocht" van vier maanden ???

Gelukkig vertrok er na drie weken weer een bende achterban. Nu naar Spanje. Weer een lange rit met de bedrijfsauto, waarin twee vrouwen, duidelijk niet op hun mondje gevallen, voor een vredig evenwicht zorgden.

Binnen de intimiteit van dat stalen karkas werd me steeds duidelijker dat Oikoten niet zomaar een nieuwe werkgever was. Het was een groep "mensen" waar je mee samenwerkt.

In Jaca werden we verwelkomd door de twee gasten en hun kersverse begeleider. Weer een fijne aankomst. Heerlijke paëlla. Gek doen in discotheken, argwanend bekeken door twee gasten waar we het allemaal voor deden.

Een aankomstfeest, serener dan het voorgaande, maar daarom niet minder leuk.

Tijdens de verplichte gesprekken zwom ik even in een ijskoude rivier. Alleen de begeleider en zijn tweelingbroer durfden in deze onmenselijke kilheid hun kunnen bewijzen. Ik genoot alleen maar van hun kinderlijke onbezorgdheid.

Of het door de aanwezigheid van de twee vrouwen of de drie gevonden poezen kwam, ik weet het niet. Het ging er op dit achterbanbezoek veel rustiger aan toe.

Buiten de keiharde muziek in de geduldige Mercedes, speelden de gasten met de poezen of lieten zich gewillig een ander kapsel aanmeten.

Een weer kwam het vervelende afscheid van de achterban. Kusjes geven en kroppen wegslikken. Zo snel mogelijk die rugzak pakken en stappen. Op naar Santiago.

10.

Meestappen voor de tweede keer was ...

Genieten van weer andere gekkigheden, eigen aan deze groep.

Een dode slang opensnijden en even later met dat zelfde mes je brood naar binnen werken.

Samen wegzweven op het einddoel dat bijna voelbaar was.

Luisteren naar fantastische toekomstverhalen en langs een omweggetje de ballon aan het touwtje voorzichtig naar beneden trekken.

Daarna de gast met een lang gezicht zien verdwijnen en weer twifelen aan jezelf.

Van korte duur deze keer. Ik had immers een kort, maar intensief eerste studiejaar achter de rug.

Slapen in een kerkportaal en dat de beste refugio van heel de Santiagotocht vinden.

Een vijfgangen-menu voorgeschoteld krijgen. Eigenhandig door die "verloren" jongens bereid, in een knus pelgrimshuis.

Weer een begeleider te zien die je inbreng waardeert en voor altijd een speciale plaats in je herinnering zal innemen.

Vol trots een van de gasten een paar dagen zien optrekken met anderstalige medepelgrims. Even weg vanonder moeders veilige vleugels.

Jezelf meer en meer een zigeuner voelen en er nog van genieten ook.

Een gast van kilometer tot kilometer praten omdat zijn maag van streek is en eigenlijk niet in staat is om ook maar een stap te zetten.

Zachtjes jubelen als hij 's avonds eindelijk zijn zieke lijf kan neerleggen en vol trots wel twintig keer zegt, dat hij het toch maar gedaan heeft.

Hem lekker onderstoppen en vanuit je binnenste voelen zeggen dat vele anderen het inderdaad niet gehaald zouden hebben. Veel in regen en wind lopen, gesteund door saamhorigheid en medeleven op en langs de Camino.

De laatste avond samen, te veel drinken. 's Morgens met een drumband in je hoofd, stiekem een pakje sigaretten en chocola op het kopkussen van de slapende gasten leggen. Enkele bemoedigende woorden erbij die eigenlijk meer op jezelf van toepassing zijn.

In de keuken verwelkomd worden door een kop koffie en een begeleider die er niet voor terugdeinst, om na zo'n nacht, mij met mijn chagrijnige kop uitgeleide te doen.

Wat kun je dan nog meer doen dan keihard stappen !?

11.

En stappen moest ik. Ik had me voorgenomen om Santiago te bereiken. Daarvoor had ik nog 17 dagen over. Ik moest immers op tijd terug zijn voor het aankomstfeest van de groep uit Tsjechië. De 560 km moest ik dus in een meer dan behoorlijk tempo afleggen.

Geen rustdagen en nergens blijven plakken.

De verleiding lag anders meermalen op de loer. Je komt allerlei mensen tegen met hetzelfde doel en daar lopen soms zeer interessante exemplaren tussen. Vooral in de refugio's kon het er best gezellig aan toegaan.

Maar goed, het was de bedoeling om mijn eerste ervaringen met mijn toekomstige doelgroepen op te schrijven. Niet mezelf gaan ophemelen met de prestaties die ik achteraf alleen geleverd heb. Alhoewel ik het toch niet kan laten kan om even te vermelden dat ook ik mijn pelgrimsdiploma gehaald heb.

## BESLUIT

Deze groep verschilde duidelijk van de andere. Vergelijken kun je ze niet. Het is net de uniekheid van elk individu die een tocht maakt of breekt. Wat valt er trouwens te vergelijken? De beide groepen hebben het gehaald. Net als zovelen voor hen.

Ik was gewoon blij even bij hen te mogen horen. Ik werd overspoeld door kostbare ervaringen en toch zal ik het straks op mijn manier moeten doen, of ik red het niet.

Het enige wat je moet kunnen is JEZELF blijven, een rolletje spelen hou je geen vier maanden vol. Voor de rest is het stappen. Kortom, DOEN!

Wat mij opviel was dat ik zondermeer als meestapper aanvaard werd. Elke meestapper brengt toch weer zijn rugzak met eigenaardigheden mee.

Ik hoop dat ik op mijn eigen tocht ook kan rekenen op de onmisbare steun van enkele mensen die begrip hebben voor het glibberige pad waarop je samen loopt.